

om sig i Udvalget og ogsaa ved de foregaaende Afstemninger her i Salen. Tuberkulosehistorien er jo det Nye, der er kommet til, og jeg anser ogsaa det for det Nødtigste. Hvorvidt det nu er det Rette, som her er truffet, er jo vanskeligt at afgjøre; der mangler Statistik i saa Henseende. Vi have saa at sige kun haft til Veiledning i saa Henseende en Bog, der er udgiven af Dr. Bang. Efter hvad jeg imidlertid har bragt i Erfaring fra flere forskjellige Sider, er der maasse snarere Tilbøielighed til at antage, at denne Sygdom er mere udbredt, end Noagen af os har antaget hidtil, og i alt Fald viser ogsaa det det Unskelige i, at vi snart kunde faae begyndt at faae nogen Underjøgelse af denne Sag, og denne Underjøgelse vil jo bedst komme frem, naar de Forslag, der ere foreslaaede her, komme til Anvendelse. Det har ogsaa været omtalt og overveiet flere Gange i Udvalget, om det ikke vilde være rigtigt at fastsætte en Tidsfrist, navnlig for de Regler, der vedrøre Tuberkulose. Efter den anden Behandling, som fandt Sted i første Del af Samlingen, tillod jeg mig at henlede den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa denne Sag. Men efter det Svar, som blev givet, fandt vi ikke, at der var saadan nogen særlig Trang til at faae indsat en Tidsfrist, og derved have vi ladet det blive. Det er jo ogsaa en Selvfølge, at skulde det vise sig, naar Tiden gaar, at Bestemmelserne i dette Forslag, som vi haabe maa blive ophevet til Lov, være unyttige, fordi Sygdommen kan indskrænkes eller udryddes, saa vil der selvfølgelig ogsaa til den Tid kunne tages Bestemmelse om en Forandring i det Afsnit. — Et andet Spørgsmaal har ogsaa været fremme til Overveielse i Udvalget; det angaar en Henvendelse, som er gjort gjentagne Gange fra Medlemmer her i Salen, om det ikke var muligt at faae en anden Regel for Erstatningspligten, saaledes at den Mand, der mulig led Tab ved Afspærring af sin Besætning, derved at han har slaatefærdige Kreaturer staaende, kunde faae Ret til Erstatning. Men Spørgsmaalet har en større Rækkevidde; det vil komme til at omfatte baade saadanne Tilfælde, hvor der gives Erstatning for disse Sygdomme og ogsaa andre Sygdomme, hvor der ikke gives Erstatning for Redslagning, og tillige er der den Omstændighed, at skulde det antage en større Udstrækning, vilde det maasse blive aldeles umuligt at komme til at give Erstatning. Vi have ikke turdet gaa ind derpaa, men jeg fremdrager det blot, for at disse Medlemmer, som have henledet Opmærksomheden derpaa, kunne vide, at Udvalget ikke er gaaet løst hen over det, men at det har

taget det under den Overveielse, som vi have været i Stand til. Med disse saa Ord vil jeg anbefale det høie Thing at stemme for de Vædringsforslag, her ere stillede og selvfølgelig ogsaa for Forslagets endelige Vedtagelse.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgfreds): Naar jeg gaar over til at omtale de Vædringsforslag, som ere stillede af Udvalgets Flertal, maa jeg forudstikke den Bemærkning, at dette Lovforslag, som nu foreligger her til Behandling og endelig Vedtagelse af dette Thing for at gaa over til det andet Thing, deler sig saa at sige i to Dele. Den ene Del er den, der bestemmer de Indskrænkninger, som vedkommende Eier, der har et Dyr, som lider af en af de her i Forslaget nævnte Sygdomme, maa underkaste sig i Friheden til Benyttelsen af sine Dyr og de dyrkede Produkter paa Grund af Hensynet til det Offentlige og Almenvellet, idet der ellers let kan paaføres dette større Tab. Den anden Side er den, at det jo er en almindelig Regel, at enhver Indskrænkning i Benyttelsen af en Mand's Eiendele, og ethvert Tab, som det enkelte Samsfundsmlem maa lide derved, bør det Offentlige erstatte. Dette Lovforslag deler sig altsaa i disse to Hoveddele. Naar jeg nu ser paa de Vædringsforslag, der ere stillede af Udvalgets Flertal, maa jeg paastjønne, at de fuldt ud have imødekommet mig og ere gaaede over til mit Standpunkt med Hensyn til den Side af Sagen, som angaar Indskrænkningen af Borgernes Ret overfor deres Kreaturer, navnlig hvad angaar en Sygdom, som har været det mest omtvistede og brændende Spørgsmaal, nemlig Tuberkulosen. Jeg skal ikke komme videre ind paa de to Sider af dette Lovforslag, da de jo ikke ligge for her, og jeg ikke kan udtale mig vidtløftig herom; men jeg skal holde mig til de Vædringsforslag, der ere stillede af Udvalgets Flertal. Jeg paastjønner altsaa — hvis jeg har forstaaet Vædringsforslagene rigtig — at Udvalget har stillet dem, navnlig dem, der vedrøre Indskrænkningen i Borgernes Ret til frit at bestemme, hvorledes de ville benytte deres Dyr og de dyrkede Produkter. Men jeg maa dog fremhæve, at de Bestemmelser, som findes i Lovforslaget angaaende de mildere smittomme Sygdomme, ere langt strengere end de Bestemmelser, man har i den nuggældende Lov, navnlig det, der er anført i § 10. 2, og at der er optaget flere Sygdomme i denne Lov end i den tidligere Lov; jeg har ikke hørt nogen Begrundelse deraf, men jeg tør ikke indlade mig derpaa, da jeg ikke har noget videre Kjenndskab til en Del